

INSINÖÖRIMATEMATIIKAN VALMENTAVAT
OPINNOT
HARJOITUSTEHTÄVIÄ

Ulla Miekkala, Kirsi-Maria Rinneheimo, Pia Ruokonen-Kaukolinna, Matti Vaarma
11. elokuuta 2021

* haastava tehtävä

△ syventävää tietoa vaativa tehtävä

Potenssit

Harjoitustehtävät

VIDEO

1. Kirjoita potenssimerkintä tulomuotoon ja laske

a) -4^2 b) $(-4)^2$ c) -2^3 d) $(-2)^3$

VIDEO

2. Kirjoita potenssimerkintä tulomuotoon ja laske

a) $\left(\frac{2}{5}\right)^3$ b) $\frac{2^3}{5}$ c) $(2 \cdot 10)^3$ d) $2 \cdot 10^3$

VIDEO

3. Laske lausekkeen $5a^2 - a$ arvo, kun $a = -3$.

VIDEO

4. Laske

a) 5^0 b) 10^{-4} c) $\left(\frac{1}{2}\right)^{-1}$ d) $\left(\frac{2}{3}\right)^{-2}$

✓

5. Laske

a) $(-4,5)^0 = 1$ b) $(3)^{-2} = \frac{1}{3^2} = \frac{1}{9}$ c) $\left(\frac{3}{5}\right)^{-2} = \frac{5^2}{3^2} = \frac{25}{9}$ d) $\frac{3}{5^{-2}} = \frac{3}{\frac{1}{5^2}} = 3 \cdot \frac{25}{1} = 75$

VIDEO

6. Poista sulut

a) $(2m)^3$ b) $(-3ab)^4$ c) $\left(\frac{5}{x}\right)^2$ d) $\left(3\frac{1}{4}\right)^3$ e) $\left(\frac{2a}{b}\right)^6$

VIDEO

7. Poista sulut

a) $\frac{1}{2}(5,2\frac{m}{s})^2$ b) $\left(\frac{xy}{2}\right)^{-4}$ c) $(-a)^2$ d) $(-a)^5$

VIDEO

8. Sievennä

a) aa^2 b) $2 \cdot 10^5 \cdot 7 \cdot 10^9$ c) $2x^3 \cdot 3x^{-5} \cdot x$ d) $5^{s+1} \cdot 5^s$

VIDEO

9. Sievennä

a) $\frac{a^6}{a^2}$ b) $\frac{a^2}{a^6}$ c) $\frac{a^2}{a^{-3}}$ d) $\frac{4,2 \cdot 10^7}{2,1 \cdot 10^3}$ e) $\frac{25a^5}{5a^2a^6}$

VIDEO

10. Sievennä

a) $(x^6)^2$ b) x^{6^2} c) $(10^{-3})^{-4}$ d) $(7 \cdot 10^{-6}m)^2$ e) $\left(\frac{-5y^3}{x^2}\right)^4$

✓

11. Sievennä

a) $(5,0\frac{m}{s})^2 \approx 25m^2/s^2$ b) $(4,0A)^2 \cdot 0,5\frac{V}{A} \cdot 1,5\frac{s}{V} \approx 1A^2 \cdot 0,5 \cdot 1,5 = 1A \cdot 0,75 = 0,75A$ c) $2a^2b \cdot 4a^3 = 2a^2b \cdot 4a^3 = 8a^5b$ d) $\frac{6(2s)^3}{4s^4} = \frac{6 \cdot 8s^3}{4s^4} = \frac{48s^3}{4s^4} = 12s^{-1} = \frac{12}{s}$

✓

12. Sievennä

a) $(-2)^4 + (-2)^3 - 2^2 = 16 - 8 - 4 = 4$ b) $\frac{4x^3y^2}{2xy^3} = \frac{2x^2y^2}{y^3} = \frac{2x^2}{y}$ c) $\frac{4,5 \cdot 10^8m^3}{1,5 \cdot 10^{11}m^2} = \frac{3}{10} \cdot 10^{-3}m = 3 \cdot 10^{-4}m$

VIDEO

13. Sievennä

a) $\frac{(2a^2b)^3}{ab^3}$ b) $\frac{-a^7}{(-a)^9}$ c) $\frac{2^{-2}}{4^{-2}}$

✓

14. Poista sulut

a) $(3a^2b)^2 = 9a^4b^2$ b) $\frac{((-x)^2)^3}{x^4} = \frac{(x^2)^3}{x^4} = \frac{x^6}{x^4} = x^2$ c) $\left(\frac{2}{3}\right)^{-2} - \left(\frac{1}{4}\right)^2 = \left(\frac{3}{2}\right)^2 - \frac{1}{16} = \frac{9}{4} - \frac{1}{16} = \frac{36}{16} - \frac{1}{16} = \frac{35}{16}$

VIDEO

15. Täydennä taulukko

		”tieteellinen muoto”	”insinööri-muoto”	kerrannais-yksiköt
maapallon halkai-sia	12 700 000 m			
erään molekyylin lä-pimitta	0,000 000 002 1 m			
violetin valon aallonpituus	0,000 000 394 m			
eräs radiotaajuus	89 500 000 Hz			

✓

16. Kirjoita seuraavat suureet sopivaa kymmenen potenssia sekä kerrannaisyksik-köä käyttäen

a) $m = 0,000\,002\,71\,g \approx 2,71 \cdot 10^{-6}\,g$
b) $\lambda = 0,000\,000\,000\,34\,m \approx 3,4 \cdot 10^{-10}\,m$
c) $e = 58\,900\,000\,000\,J \approx 5,89 \cdot 10^{10}\,J$

VIDEO

17. Muunna mainittuihin yksikköihin

	Kerro pilkun siirtojen lkm ja suunta	
760 kN =		N
760 cm =		km
$2,5 \cdot 10^9\,dm^2 =$		km^2
$0,0034\,m^3 =$		cm^3

✓

18. Muunna hakasuluissa mainittuihin yksikköihin (siis kaksi eri muunnosta)

a) $756\,N \quad [kN] \quad [\mu N] = [0,756\,kN] \quad [756\,000\,100\,\mu N]$
b) $8,77\,mm \quad [km] \quad [nm] = [8,77 \cdot 10^{-6}\,km] \quad [8770000\,nm]$
c) $0,45 \cdot 10^8\,cm^2 \quad [mm^2] \quad [m^2] = [4,5 \cdot 10^3\,mm^2] \quad [4500\,m^2]$

✓

* 19. Laske teräksestä valmistetun levyn massa, kun levyn pinta-ala on $A = 15,0\,dm^2$ ja paksuus $20\,mm$. Teräksen tiheys on $\rho = 7900\frac{kg}{m^3}$.

$\rho = 7900\,kg/m^3$ $15,0\,dm^2 \cdot 20\,mm = 15 \cdot 10^{-2}\,m^2 \cdot 20 \cdot 10^{-3}\,m = 300 \cdot 10^{-5}\,m^3$

20. Muunna hakasuluissa mainittuihin yksikköihin

$\rho = 7900 \cdot (300 \cdot 10^{-5}\,m^3) = 23,7\,kg$

a) $67\frac{km}{h} \left[\frac{m}{s}\right]$
b) $6,6\frac{m}{s} \left[\frac{km}{h}\right]$

✓

* 21. Montako vesipisaraa sisältää 12 km pitkä joki, kun sen poikkileikkausta voi-daan pitää likimain suorakulmiona, jonka leveys on 70 m ja syvyys 8 m? Yhden vesipisaran tilavuudeksi arvioidaan yksi millilitra. Käytä laskussa kymmenpo-tenssimuotoja.

$12\,km \cdot 70\,m \cdot 8\,m$
 $= 12 \cdot 10^6\,mm \cdot 7 \cdot 10^4\,mm \cdot 8 \cdot 10^3\,mm$
 $= 672 \cdot 10^{13}\,mm^3$
 $= 6,72 \cdot 10^{12}\,ml$

VASTAUKSET

- a) -16
b) 16
c) -8
d) -8
- a) $\frac{8}{125}$
b) $\frac{8}{5}$
c) 8000
d) 2000
- 48
- a) 1
b) 0,0001
c) 2
d) $\frac{9}{4}$
- a) 1
b) $\frac{1}{9}$
c) $\frac{25}{9}$
d) 75
- a) $8\,m^3$
b) $81a^4b^4$
c) $\frac{25}{x^2}$
d) $\frac{2197}{64}$
e) $\frac{64a^6}{b^6}$
- a) $13,54\frac{m^2}{s^2}$
b) $\frac{16}{x^4y^4}$
c) a^2
d) $-a^5$

- a) a^3
b) $14 \cdot 10^{14}$
c) $\frac{6}{x}$
d) 5^{2s+1}
- a) a^4
b) $\frac{1}{a^4}$
c) a^5
d) $2 \cdot 10^4 = 20\,000$
e) $\frac{5}{a^3}$
- a) x^{12}
b) x^{36}
c) 10^{12}
d) $49 \cdot 10^{-12}\,m^2 = 4,9 \cdot 10^{-11}\,m^2$
e) $\frac{625y^{12}}{x^8}$
- a) $25,0\frac{m^2}{s^2}$
b) $12\,A \cdot s$
c) $8a^5b$
d) $\frac{12}{s}$
- a) 4
b) $\frac{2x^2}{y}$
c) $3 \cdot 10^{-3}\,m = 0,003\,m = 3\,mm$
- a) $8a^5$
b) $\frac{1}{a^2}$
c) 4
- a) $9a^4b^2$
b) x^2
c) $\frac{35}{16}$
- a) $12,7\,Mm$
b) $2,1\,nm$

- a) 394 nm
d) 89,5 MHz
- a) 2,71 μg
b) 0,34 nm = 340 pm
c) 58,9 GJ
- a) 760 000 N
b) 0,0076 km
c) 25 km²
d) 3400 km³

- a) 0,756 kN = 7,56 · 10⁸ μN
b) 8,77 · 10⁻⁶ km = 8770 000 nm
c) 4,5 · 10⁹ mm² = 4500 m²
- 23,7 kg
- a) 18,6 $\frac{m}{s}$
b) 23,8 $\frac{km}{h}$
- n. 6,7 · 10¹² vesipisaraa